

PL JSSN 0239-4987

zeszyty naukowe
polltechniki świątokrzyskiej

**nauki
społeczno
ekonomiczne**

17

Janusz Jarosiński
Związek Zawodowy Pracowników
Kolejowych PRL
1944-1957

Kielce 1987

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
R o z d z i a ł I	
ZZK W LATACH WOJNY I OKUPACJI HITLEROWSKIEJ / 1939 - 1945/..	7
Przypisy.....	28
R o z d z i a ł II	
DZIAŁALNOŚĆ ZZK NA WYZWOLONYCH TERENACH WSCHODNICH POLSKI...	33
1. Kolejnictwo na terenach wyzwolonych w 1944 r.....	33
2. Początki organizacyjnej działalności ZZK na terenach wyzwolonych w 1944 r.....	37
3. Stosunki PKWN i administracji kolejowej z ZZK.....	45
4. Główne problemy kampanii wyborczej na Nadzwyczajny Walny Zjazd Delegatów Kół ZZK terenów wyzwolonych.....	51
5. I/XVI Nadzwyczajny Walny Zjazd Delegatów Kół ZZK terenów wyzwolonych, jego rezultaty i znaczenie.....	55
Przypisy.....	60
R o z d z i a ł III	
PROBLEMY ORGANIZACYJNE ZZK I JEGO UDZIAŁ W PRZETWORZENIACH REWOLUCYJNYCH W KRAJU /1945 - 1950 /.....	65
1. Miejsce, rola i funkcje ZZK w systemie społeczno - politycznym / rozważania teoretyczne /.....	65
2. Główne problemy organizacyjne ZZK.....	72
2.1. Sytuacja w kolejnictwie polskim oraz wybrane problemy bazy materialnej i społecznej ZZK.....	72
2.2. Statut ZZK.....	82
2.3. Struktura organizacyjna ZZK.....	84
2.4. Rozwój liczebny szeregów związkowych ZZK.....	94
2.5. Podział składki członkowskiej.....	97
2.6. Aparat wykonawczy, aktyw etatowy i społeczny ZZK....	100
2.7. Prasa i wydawnictwa ZZK.....	104
2.8. Stosunki ZZK z centralą ruchu zawodowego w Polsce...	107
2.9. Międzynarodowe kontakty ZZK.....	116
3. Problemy przewodniej roli robotniczych partii politycznych wobec ZZK i jego współdziałania z państwem ludowym.....	118
3.1. Realizacja przewodniej roli partii robotniczych wobec ZZK.....	119

3.2. Kolejjarze-związkowcy w Krajowej Radzie Narodowej i Sejmie Ustawodawczym.....	133
3.3. Partnerskie współdziałanie ZZK z resortem komunikacji.....	140
3.4. Współdziałanie ZZK z wojskowym sądownictwem PKP w okresie militaryzacji kolei.....	146
4. ZZK w przeobrażeniach rewolucyjnych w kraju.....	151
4.1. Udział ZZK w przebudowie społeczno-ustrojowej kraju.....	151
4.2. Związek w referendum ludowym i kampanii wyborczej do Sejmu Ustawodawczego.....	154
4.3. Rola ZZK w integracji ziem odzyskanych z macierzą...	157
4.4. ZZK w masowych akcjach politycznych.....	160
Przypisy.....	161

R o z d z i a ł I V

WAŻNIEJSZE PROBLEMY PRACOWNICZE I ŚRODOWISKOWE W DZIAŁALNOŚCI ZZK W LATACH 1945-1950.....	171
1. Działalność ZZK na rzecz uregulowania podstawowych problemów pracowniczych kolejarzy.....	172
1.1. Płace i premie.....	172
1.2. Apropozycja gwarantowana.....	182
1.3. Pragmatyka służbowa.....	191
1.4. Emeryci i renciści kolejowi.....	200
1.5. Problemy współzawodnictwa pracy.....	207
2. Główne problemy socjalne w działalności ZZK.....	213
2.1. Ochrona zdrowia.....	214
2.2. Dony wypoczynkowe.....	217
2.3. Problemy mieszkaniowe.....	223
2.4. Działalność socjalna na rzecz dzieci i młodzieży.....	224
3. Działalność kulturalno-oświatowa i sportowa ZZK.....	230
3.1. Kolejarskie zespoły artystyczne.....	231
3.2. Praca kulturalna dla dzieci.....	238
3.3. Praca oświatowa i samokształceniowa.....	240
3.4. Kultura fizyczna i sport.....	248
Przypisy.....	253

R o z d z i a ł V

WAŻNIEJSZE PROBLEMY ORGANIZACYJNE ZZK I JEGO UDZIAŁ W REALIZACJI PLANU BUDOWY PODSTAW SOCJALIZMU / 1950 - 1957 /.....	263
1. Miejsce, rola i funkcje ZZK w systemie społeczno-politycznym	

w latach podstawowej industrializacji.....	263
2. Węzłowe problemy organizacyjne ZZK.....	267
2.1. Kolejnictwo i baza społeczna ZZK w I okresie socjali- stycznej industrializacji kraju.....	267
2.2. Skutki zmiany statutu i struktury organizacyjnej ZZK..	273
2.3. Niektóre zagadnienia rozwoju liczebnego ZZK.....	280
2.4. Aktyw społeczny i etatowy ZZK.....	282
2.5. Szkolenie wewnątrz-związkowe.....	287
2.6. Podział składki członkowskiej ZZK.....	289
2.7. Działalność wydawnicza ZZK.....	293
2.8. Stosunki ZZK z centralą ruchu zawodowego w Polsce.....	297
2.9. Międzynarodowe kontakty ZZK.....	303
3. Problemy przewodniej roli PZPR wobec ZZK i jego współdziałania z organami państwowymi.....	305
3.1. Miejsce PZPR w ruchu zawodowym kolejarzy.....	305
3.2. Kolejarze-związkowcy w Sejmie I i II kadencji.....	315
3.3. Problemy współpracy ZZK z administracją kolejową.....	320
4. Formy i zakres aktywizacji społeczno-politycznej ZZK.....	326
4.1. Działalność polityczna.....	326
4.2. Ekipy łączności miasta ze wsią.....	328
4.3. Społeczne komisje kontroli zaopatrzenia.....	331
Przypisy.....	333

R o z d z i a ł VI

PODSTAWOWE PROBLEMY PRACOWNICZE KOLEJARZY W DZIAŁALNOŚCI ZZK W LATACH 1950 - 1957.....	343
1. Podstawowe problemy pracownicze w działalności ZZK.....	343
1.1. Skutki zmiany pragmatyki służbowej kolejarzy.....	343
1.2. Płace i premie.....	348
1.3. Urlopy pracownicze.....	355
1.4. Problemy czasu pracy kolejarzy.....	358
1.5. Szkolenie ogólne i zawodowe kolejarzy.....	360
2. Wybrane problemy socjalne pracowników kolejowych.....	364
2.1. Ochrona zdrowia.....	364
2.2. Bezpieczeństwo i higiena pracy.....	366
2.3. Wczasy pracownicze.....	371
2.4. Działalność socjalna na rzecz dzieci i młodzieży.....	375
2.5. Problemy mieszkaniowe pracowników kolejowych.....	382

2.6. Emerytury i renty.....	387
3. Formy i zakres aktywizacji produkcyjnej i gospodarczej ZZF.....	393
3.1. Współzawodnictwo pracy.....	393
3. . Racjonalizacja i ruch wynalazczy.....	399
3.3. Zakładowe umowy zbiorowe.....	403
3.4. Pracownicze ogrody działkowe i zespoły hodowlane....	408
4. Działalność kulturalno-oświatowa i sportowa.....	412
4.1. Działalność kulturalno-oświatowa.....	412
4.2. Kultura fizyczna i sport.....	419
Przypisy.....	422
ZAKOŃCZENIE.....	431
Przypisy.....	440
PODSTAWOWE ŹRÓDŁA I LITERATURA.....	443

